แบบการเสนอผลงาน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวศิริวรรณ จำแนกสาร

◆ ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน

ด้านปฏิบัติการ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพัฒนางานด้านวิชาการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง

๒. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และเกณฑ์อื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และที่เกี่ยวข้อง

๓. ดำเนินงานเกี่ยวกับฐานข้อมูลการพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตร การรับรองหลักสูตรการศึกษา รวมทั้งปรับปรุงให้ทันสมัย เพื่อใช้เป็นหลักฐานอ้างอิง

๔. ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา กิจกรรมและสรุปผลการดำเนินการจัดการศึกษา

ด้านการวางแผน

วางแผนการทำงานที่รับผิดชอบ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

ด้านการประสานงาน

๑. ประสานงานร่วมกับภายในกองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

๒. ชี้แจงรายละเอียดให้คำปรึกษากับบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเข้าใจหรือความร่วมมือในการดำเนินงานที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริการ

๑. ให้คำปรึกษาและคำแนะนำเบื้องต้นแก่สถาบันอุดมศึกษา นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป เรื่องเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

๒. ดำเนินการจัดประชุมสัมมนาทางวิชาการจัดประชุมอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ให้แก่บุคลากรภายในองค์กรและสถาบันอุดมศึกษา

ด้านอื่นๆ

๑. ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอระบบการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตร

๒. กลุ่มทำงานจัดทำประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

๓. กลุ่มทำงานจัดทำคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษา

๔. ปฏิบัติงานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

◆ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง

ด้านการปฏิบัติการ

๑. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางานด้านวิชาการศึกษาและที่เกี่ยวข้อง

๒. ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเสนอแนะความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาและการอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๓. กำหนดแผนงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา

๔. ตรวจสอบงานทะเบียนและเอกสารด้านการศึกษาและแก้ไขให้ทันสมัยเพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

ด้านการวางแผน

วางแผนหรือร่วมดำเนินการวางแผนการทำงานตามแผนงานระดับกองและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่กำหนด

ด้านการประสานงาน

๑. ประสานการทำงานร่วมกัน โดยมีบทบาทในการให้ความเห็นและคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในกลุ่มงานหรือหน่วยงานอื่น เพื่อให้เกิดความร่วมมือและผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนด

๒. ให้ข้อคิดเห็นหรือคำแนะนำเบื้องต้นแก่สมาชิกในกลุ่มงานบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือ ในการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย

ด้านการบริการ

๑. จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเสนอแนะการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักการระเบียบปฏิบัติ ตลอดจนแนวทางพิจารณาเรื่องต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและวิชาชีพ แก่บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานมีข้อมูลและความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ประกอบการตัดสินใจ

๒. ส่งเสริมการผลิตคู่มือแนวทางการอบรมรวมทั้งจัดการอบรมเผยแพร่ความรู้เพื่อส่งเสริมให้บริการความรู้แก่สถาบันอุดมศึกษาอย่างทั่วถึง

ด้านอื่นๆ

๑. ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอระบบการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตร

๒. กลุ่มทำงานจัดทำคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษา

๓. กลุ่มทำงานจัดทำคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา สำหรับผู้ตรวจสอบ

๔. กลุ่มทำงานจัดทำคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา สำหรับฝ่ายเลขานุการ
๕. ดำเนินการวางแผนและขึ้นทะเบียนผู้ตรวจสอบและรับรองหลักสูตรการศึกษา
๖. ปฏิบัติงานอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมาย

หนด และเป็นส่วนหนึ่งในการ ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ที่มีมาตรฐานไม่น้อยกว่าที่กำ

คุ้มครองผู้เรียน โดยการพิจารณาหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาที่กำหนด

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้มีการตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์และนวัตกรรม (อว.) และจัดทำพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.๒๕๖๒ ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา (กมอ.) และตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามมาตรา ๕๖ วรรค ๔ ระบุว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด” จึงได้ดำเนินการจัดทำประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๕ และคู่มือแนวทางการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา ทั้งนี้ในการประชุม กมอ.ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีความเห็นว่าเพื่อให้การดำเนินการตรวจสอบหรือพิจารณาหลักสูตรการศึกษาในปัจจุบันมีความคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ในช่วงที่อยู่ระหว่างการกำหนดหลักเกณฑ์ตามกฎหมายใหม่ จึงมีมติเห็นชอบให้ตรวจสอบความสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา โดยให้ยึดเล่มเอกสารหลักสูตร (มคอ.๒) เป็นหลักในการพิจารณาความสอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐานมาตราฐานหลักสูตรอุดมศึกษา และตรวจสอบความสอดคล้องของข้อมูลในระบบพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษา (CHE Curriculum Online: CHECO) กับเอกสารหลักสูตร (มคอ.๒) ก่อนกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษา จำนวน ๕ ฉบับ ได้แก่

๑) กฎกระทรวงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕
๒) กฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๕
๓) กฎกระทรวงมาตรฐานการขอตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕
๔) กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานการอุดมศึกษาอื่น พ.ศ. ๒๕๖๕ และ
๕) กฎกระทรวงมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๒๐ ก วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ และมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (๒๗ กันยายน ๒๕๖๕)

คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีมติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอระบบการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตร เพื่อทำหน้าที่ในการศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์ระบบมาตรฐานคุณภาพอุดมศึกษาของต่างประเทศ โดยเฉพาะระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา จัดทำข้อเสนอระบบการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาของไทย และจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา

คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอระบบการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตร ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ ได้มีมติให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

- จัดทำอภิธานศัพท์ (Glossary) ที่เกี่ยวกับมาตรฐานอุดมศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการดำเนินงานพัฒนามาตรฐานและคุณภาพการศึกษา และใช้เป็น

คู่มือให้กับสถาบันอุดมศึกษา ผู้ตรวจสอบ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

- ศึกษาค้นคว้าระบบคุณภาพที่เป็นสากล โดยศึกษารายละเอียดของกรอบแนวทาง เกณฑ์ กระบวนการ/ขั้นตอนในการรับรองมาตรฐานหลักสูตรของประเทศออสเตรเลียและประเทศอังกฤษ รวมทั้งศึกษาระบบการรับรองคุณภาพมาตรฐานอื่นที่เป็นที่ยอมรับ อาทิ ABET, AACSB, AUN-QA ว่ามีระบบ/กลไก/กรอบแนวทาง/กระบวนการ/ขั้นตอนอย่างไร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำระบบบริหารการจัดการศึกษา และคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของไทย

ในการนี้ผู้เสนอผลงานได้รับมอบหมายให้ศึกษาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ASEAN University Network Quality Assurance (AUN-QA) ซึ่งก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๑ จากความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิก ๓๐ สถาบัน ในกลุ่มประเทศอาเซียน (อินโดนีเซีย บลูไน มาเลเซีย เวียดนาม พม่า ลาว กัมพูชา ประเทศไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์) และเพิ่มเติมอีก ๓ ประเทศ (The ASEAN+๓ University Network) ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลี เพื่อรับรองคุณภาพในระดับสถาบันและหลักสูตร โดยอาศัยหลักการสำคัญที่มุ่งเน้นการประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ (Outcome Based Education) และได้รับการพัฒนาขึ้นภายใต้ความร่วมมือของหลายฝ่ายในระดับสากล อีกทั้งมีการดำเนินการใช้งานมาแล้วในหลายประเทศที่เป็นสมาชิก โดยในประเทศไทยมีสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการประกันคุณภาพดังกล่าวจำนวน ๑๖ สถาบัน โดยแบ่งเป็น

๑. มหาวิทยาลัยสมาชิกหลัก (AUN Core Member Universities) จำนวน ๕ สถาบัน
   - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
   - มหาวิทยาลัยบูรพา
   - มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
   - มหาวิทยาลัยมหิดล
   - มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๒. มหาวิทยาลัยสมาชิกสมทบ (AUN Associate Member Universities) จำนวน ๑๑ สถาบัน
   - มหาวิทยาลัยอัสสัมชัน
   - มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
   - สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
   - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
   - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
   - มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
   - มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
   - มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
   - มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
   - มหาวิทยาลัยศิลปากร
   - มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ซึ่งระบบประกันคุณภาพการศึกษา AUN-QA ในระดับหลักสูตรได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความจำเป็นในการพัฒนาและประกันคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนซึ่งมีความหลากหลาย ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและมีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพของบัณฑิตให้ตอบสนองความคาดหวังของตลาดแรงงาน สนับสนุนการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและแรงงาน คุ้มครองผู้บริโภค และสร้างโอกาสในการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและความร่วมมือในอาเซียน โดยอาศัยหลักการสำคัญคือผลักดันการจัดการศึกษาแบบเน้นผลลัพธ์ หรือ Outcome Based Education (OBE) ส่งเสริมการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเนื่องด้วยวงจรคุณภาพ Plan-Do-Check-Act (PDCA) และไม่กำหนดวิธีการหรือเครื่องมือในการทำงานให้หลักสูตร แต่กำหนดเพียงประเด็นสำคัญที่มีผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษา

ผู้เสนอผลงานจึงนำระบบดังกล่าวมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาประกอบการจัดทำระบบการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา และคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาของประเทศไทย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานที่ผ่านมา ๒ ส่วน ดังนี้

๑. ลักษณะงานการวิเคราะห์ด้านวิชาการ
   - ๑.๑. การศึกษาระบบประกันคุณภาพการศึกษาเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน ASEAN University Network Quality Assurance (AUN-QA) ระดับหลักสูตร
   - ๑.๒. การวิเคราะห์เกณฑ์แนวทางการพิจารณาหลักสูตรของ AUN-QA และการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาของไทย
   - ๑.๓. การเปรียบเทียบการพิจารณาความสอดคล้องของหลักสูตรระดับอุดมศึกษากับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๘ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษากับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๕ ตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒

๒. ลักษณะงานด้านฝ่ายเลขานุการ ในส่วนการดำเนินงานจัดทำคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา
   - ๒.๑ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอระบบการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตร
   - ๒.๒ ดำเนินการจัดการประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอระบบการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรจัดทำข้อเสนอระบบรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตร
     - ๒.๒.๑ ศึกษาพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒ ในมาตราที่เกี่ยวข้องกับการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตร
     - ๒.๒.๒ วิเคราะห์ระบบงานปัจจุบันของกองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
     - ๒.๒.๓ วิเคราะห์ระบบคุณภาพมาตรฐานของอุดมศึกษาของต่างประเทศเบื้องต้น
   - ๒.๓ จัดทำประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการ

จัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๕

๒.๔ ดำเนินการประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อร่างประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ....

๒.๕ จัดทำคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

ผลสำเร็จเชิงปริมาณ

๑. ประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. หลักการและแนวคิดการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาและวิธีการแจ้งหลักสูตรการศึกษา

๓. คู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาของประเทศไทย

ผลสำเร็จเชิงคุณภาพ

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีมาตรฐานและคุณภาพ สามารถผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพ ตอบสนองการพัฒนาและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และยกระดับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาในประเทศไทยให้ทัดเทียมกับระดับสากล

๒. สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน ที่มีมาตรฐานไม่น้อยกว่าที่กำหนด

๓. สถาบันอุดมศึกษา ผู้ตรวจสอบ และผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบแนวทางการดำเนินการเพื่อขอรับรอง และตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๔. คุ้มครองผู้เรียนให้ได้รับการเรียนการสอนที่ทันสมัย ตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

การศึกษาค้นคว้าระบบรับรองมาตรฐานของต่างประเทศ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ และคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาของประเทศไทย ทำให้การสร้างเกณฑ์คุณภาพ และมาตรฐานที่สูงขึ้นทัดเทียมระดับสากล พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยตามความต้องการของประเทศ และผู้มีส่วนได้เสีย จึงเป็นการเพิ่มศักยภาพให้แก่ผู้เรียน เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศได้

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

๑. ระบบรับรองมาตรฐานของต่างประเทศมีความหลากหลาย ซึ่งต้องวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการคัดเลือกประเด็นที่เหมาะสมมาใช้กับบริบทการศึกษาประเทศไทย เนื่องจากแต่ละประเทศมีระบบการเรียนรู้ชั้นประถมวัย และอุดมศึกษาที่แตกต่างกัน การคิดจำนวนหน่วยกิตที่แตกต่างกัน อีกทั้งระบบรับรองมาตรฐานของต่างประเทศมีการดำเนินการมาในระยะเวลานาน จึงทำให้มีหลักการและกระบวนการเป็นขั้นตอน และเป็นที่รับรู้ของสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ พร้อมทั้งมีระบบกลไกในการคัดเลือก และแต่งตั้งผู้ตรวจสอบที่เหมาะสม

๒. ในกระบวนการทำงานต้องมีการประชุมระดมความคิดเห็นกับกลุ่มทำงาน และคณะอนุกรรมการฯ หลายชุด อาทิเช่น คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอระบบการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตร คณะอนุกรรมการด้านการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาระดับหลักสูตร และคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เพื่อให้สามารถกำหนดวิธีการที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศ จึงมีการปรับเปลี่ยนแก้ไขหลายครั้งเนื่องจากเป็นครั้งแรกที่มีการตรวจสอบ ๒ ขั้นตอนคือ การตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา

๓. การตรวจสอบการออกแบบหลักสูตรการศึกษา และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา ต้องดำเนินการก่อนผู้เรียนสำเร็จการศึกษา ซึ่งในบางหลักสูตรเช่น หลักสูตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตรบัณฑิตศึกษา มีระยะเวลาของหลักสูตรสั้น ดังนั้นควรมีการวางแผนการดำเนินการที่รอบคอบในการนำมาพิจารณาประกอบการจัดทำคู่มือฯ

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

การดำเนินการจัดทำประกาศ กมอ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๕ และคู่มือการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา มีระยะเวลาค่อนข้างจำกัด กอรปกับ ประกาศ กมอ. ดังกล่าวเป็นกฎหมายลำดับรอง จึงต้องดำเนินการทำงานคู่ขนานกับการร่างกฎกระทรวง ๕ ฉบับ ทำให้ข้อมูลที่ใช้ในการร่างประกาศ กมอ. และคู่มือดังกล่าวในระหว่างดำเนินการไม่ชัดเจน และใช้ระยะเวลายาวนาน

๙. ข้อเสนอแนะ

๑. สำรวจปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษาทั้งในภาคส่วนสถาบันอุดมศึกษา ผู้ตรวจสอบ เจ้าหน้าที่ สป.อว. (ฝ่ายเลขานุการ)
๒. ศึกษาผลกระทบกับผู้เรียน และผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งภาพรวมการศึกษาของประเทศ เพื่อใช้ในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความชัดเจน และมีประสิทธิภาพต่อไป

๑๐. การเผยแพร่ผลงาน (ถ้ามี)

ไม่มี

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)

๑) นายเมธัส บรรเทิงสุข	สัดส่วนผลงาน ๑๐ %
๒) นางสาวศุภมาส ลิมาวัฒนชัย	สัดส่วนผลงาน ๑๐ %
๓) นางสาวธิชชญาภาสุ์ เสน่หา	สัดส่วนผลงาน ๑๐ %
๔) นางสาวศิริวรรณ จำแนกสาร	สัดส่วนผลงาน ๖๐ %
๕) นางสาววริษฐา แสนเกษม	สัดส่วนผลงาน ๑๐ %

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ศิริวรรณ.....

(นางสาวศิริวรรณ จำแนกสาร)

ผู้ขอประเมิน

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....สุทธิรา.....

(นางสุทธิรา คำสิน)

ตำแหน่งปัจจุบัน ผตอ.

อดีตเคยดำรงตำแหน่ง.....

สังกัด.....

วันที่ .....๕.../.....เม.ย...../.....๖๖.....

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล (การจัดทำผลงาน)

(ลงชื่อ).....สุทธิรา.....

(นางสุทธิรา คำสิน)

ตำแหน่ง ผตอ.

วันที่ .....๕...../.....เม.ย...../.....๖๖.....

ผู้บังคับบัญชาคนปัจจุบัน (เหนือขึ้นไป ๑ ระดับ)

(ลงชื่อ).....

(นายสมบัติ รุ่งรัศมี)

ตำแหน่ง ผอ.กคอ.

วันที่ .....๕...../.....เมษายน...../.....๒๕๖๖.....

ผู้บังคับบัญชาระดับกองหรือเทียบเท่า

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

---

๑. เรื่อง การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมออนไลน์สำหรับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา และแนวทางการติดตามและประเมินผลรายละเอียดหลักสูตรสำหรับเจ้าหน้าที่ กคอ.

๒. หลักการและเหตุผล

ตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๒ ตามมาตรา ๕๖ วรรค ๔ ระบุว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา ตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาประกาศกำหนด” จึงเป็นที่มาในการวางระบบ และกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาตรวจสอบหลักสูตร ให้เป็นตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๕ และมีการจัดทำคู่มือแนวทางการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาเพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา นั้น

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาที่เสนอหลักสูตรการศึกษาเพื่อรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา ในหลายๆ แห่งยังไม่ทราบแนวทางการเขียนเอกสาร และแนวทางการออกแบบหลักสูตรการศึกษาที่สอดคล้องกับประกาศ กมอ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้ตรวจสอบ และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๕ และคู่มือแนวทางการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษา และการตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา โดยยังคงดำเนินการส่งรายละเอียดหลักสูตรตามแบบ มคอ.๒ ทำให้การตรวจสอบในประเด็นการพิจารณาด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาและรายวิชา การจัดกระบวนการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียน ระบบและกลไก การพัฒนาหลักสูตรและการบริหารคุณภาพ ยังไม่สอดคล้องสัมพันธ์กัน ซึ่งทำให้การตรวจสอบและติดตามผลการออกแบบหลักสูตรการศึกษาเป็นไปได้ยาก จึงควรมีการจัดทำเอกสารหรือสื่อออนไลน์เพื่อใช้ในการจัดอบรมทำความเข้าใจถึงแนวทางการส่งข้อมูลเอกสารเชิงประจักษ์ของหลักสูตรการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา และใช้เป็นแนวทางในการตรวจสอบเอกสารหลักสูตรให้กับเจ้าหน้าที่ กคอ. ทั้งนี้ควรมีการสำรวจเพื่อติดตามการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา การตรวจสอบของผู้ตรวจสอบ และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ กคอ. เพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานต่อไป

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาพัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่มีมาตรฐาน และบริหารการจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันอุดมศึกษาต้องแสดงความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ ในการผลิตบัณฑิตให้ได้ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา โดยออกแบบและพัฒนาระบบและกลไก หรือวิธีการ พร้อมหลักฐานเชิงประจักษ์ สำหรับการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาและตรวจสอบการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้การตรวจสอบและรับรองเป็นไปตามเจตนารมณ์ข้างต้น ต้องทำความเข้าใจกับสถาบันอุดมศึกษาถึงการออกแบบหลักสูตรการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับใหม่ และแนวทางการจัดทำเอกสารเชิงประจักษ์ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ กคอ. เพื่อการติดตามและประเมินผลอุดมศึกษา ซึ่งมีหัวข้อประกอบด้วย

๓.๑ จัดทำหลักสูตรฝึกอบรมออนไลน์ (e-learning) แนวทางการออกแบบหลักสูตรการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา และแนวทางจัดทำเอกสารเพื่อขอรับการตรวจสอบการออกแบบหลักสูตรการศึกษา สำหรับสถาบันอุดมศึกษา

๓.๑.๑ กฎกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษา

๓.๑.๒ หลักการและแนวคิดระบบการรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตร

๓.๑.๓ หลักการออกแบบหลักสูตรการศึกษาที่ดี ตามแนวทางการศึกษาที่มุ่งผลลัพธ์ (outcome based education: OBE)

๓.๑.๓.๑ การออกแบบหลักสูตรการศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้

๓.๑.๓.๒ การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญของหลักสูตร

๓.๑.๓.๓ การกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcome : PLO) และโครงสร้างหลักสูตร

๓.๑.๓.๔ ขั้นตอนสำหรับการจัดทำหลักสูตรตามแนวทางการจัดการศึกษาที่เน้นผลลัพธ์การเรียนรู้

๓.๑.๔ แนวทางการบริหารการจัดการศึกษา

๓.๑.๔.๑ การจัดการเรียนการสอน

๓.๑.๔.๒ การบริหารทรัพยากรการเรียนรู้

๓.๑.๔.๓ การพัฒนาอาจารย์

๓.๑.๔.๔ การรับนักศึกษา

๓.๑.๔.๕ การติดตาม และการประเมินผลการจัดการศึกษา

๓.๑.๕ แนวทางการเขียนรายงานผลการออกแบบหลักสูตรการศึกษา

๓.๒ แนวทางการตรวจสอบเอกสาร และหลักฐานเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลการออกแบบหลักสูตรการศึกษาของเจ้าหน้าที่กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

๓.๒.๑ การตรวจสอบข้อมูลเอกสารตามข้อ ๑๒ ของกฎกระทรวงมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๖๕

๓.๒.๒ การตรวจสอบข้อมูลเอกสารตามบันทึกข้อมูลหลักสูตรลงในระบบ CHECO เฉพาะข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญ จำนวน ๘ รายการ

๓.๒.๓ แนวทางการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานเบื้องต้นในเกณฑ์การตัดสินการตรวจสอบและรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษาในหลักสูตรการศึกษา

๓.๒.๓.๑ การออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้

๓.๒.๓.๒ โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาและรายวิชา

๓.๒.๓.๓ การจัดกระบวนการเรียนรู้

๓.๒.๓.๔ วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียน

๓.๒.๓.๕ ระบบและกลไกการพัฒนาหลักสูตรและการบริหารคุณภาพ

๓.๓ การติดตามและประเมินผลการพิจารณาการออกแบบหลักสูตรการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของประเทศ

๓.๓.๑ สำรวจความคิดเห็นของสถาบันอุดมศึกษาด้านความพร้อม ปัญหา และอุปสรรรคในการขอรับรองการตรวจสอบการออกแบบหลักสูตรการศึกษา และการดำเนินการจัดการศึกษา

๓.๓.๒ สำรวจความคิดเห็น ปัญหา และอุปสรรรคของผู้ตรวจสอบในการตรวจสอบและรับรองการตรวจสอบการออกแบบหลักสูตรการศึกษา และการดำเนินการจัดการศึกษา

๓.๓.๓ สำรวจความคิดเห็นของฝ่ายเลขานุการด้านความพร้อม ปัญหา และอุปสรรรคในการทำงาน

๓.๓.๔ รวบรวมข้อมูลผลการตรวจสอบหลักสูตรการศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษา โดยการวิเคราะห์กรณีผลการพิจารณา “ผ่าน” “ต้องปรับปรุง” และ “ไม่ผ่าน”

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของประเทศ และแนวทางการตรวจสอบหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สถาบันอุดมศึกษาเข้าใจการออกแบบหลักสูตรการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับใหม่ และแนวทางการจัดทำเอกสารเชิงประจักษ์

๒. สร้างความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่กองยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในการค้นหาเอกสารหลักฐานเพื่อการติดตามและประเมินผลอุดมศึกษา

๓. นำข้อมูลจากการติดตามและประเมินผลการพิจารณาการออกแบบหลักสูตรการศึกษา ใช้เป็นแนวทางพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของประเทศ และแนวทางการตรวจสอบหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ร่างแนวทางการตรวจสอบการออกแบบหลักสูตรการศึกษา เพื่อใช้ในการจัดฝึกอบรมสถาบันอุดมศึกษา

๒. ลดระยะเวลาในการค้นหาเอกสารของเจ้าหน้าที่ กคอ. และผู้ตรวจสอบ

๓. ได้ข้อมูลการติดตามและประเมินผลการพิจารณาการออกแบบหลักสูตรการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของประเทศ

(ลงชื่อ).....ศิริวรรณ.....

(นางสาวศิริวรรณ จำแนกสาร)

ผู้ขอประเมิน

(วันที่) ...4.../...เมษายน.../...2566